

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

KVINDELIG FREMSKRIDTSFORENING.

Nr. 45.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 8. November 1891.

IV. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Borgmester Hansen.

I denne bureaukratiske Tid rager han op over vor reaktionære Embedsstand — som en liberal og medgørlig Mand, der paa Skolevæsenets Omraade har bidraget til store og gode Fremskridt, i Særdeleshed ved Bygning af nye Skoler. Han har saaledes bygget tre paa Østerbro: *Østerfarimagsgades*, *Randersgades Skole* samt en flunkende ny ved *Vibenshus*; paa Nørrebro og Vesterbro en hel Række, fra 1882—87 blev der saaledes bygget *Friskolen i St. Hansgade*, *Friskolerne i Mathæusgade* og i *Oehlenschlägersgade* samt i *Ny Vestergade* og *Sjællandsgade*. Og siden da er der desuden bygget en paa *Tagensvej* og et Par Steder til.

Som man vil se, ligger her en Del Arbejde i en hel Række store Byggeforetagender. Skolerne er godt indrettede med *mange* Klasser og et *lille* Elevantal, godt ventilerede og forsynede med Gymnastiksale og ret rummelige Legepladser; desværre er Skolerne i arkitektonisk Henseende langt fra skønne, idet de allesammen er byggede i en ækel Pakkassetil, noget Skolerne har fælles med en hel Række offentlige Bygninger som: Nationalbanken, den nye polytekniske Lærestalt, teknisk Skole, ligesom det nye Kunstmuseum, der ligger ved Sølvgade, er holdt i den samme kedelige Stil.

Men uanset dette, har Københavns Skolevæsen udviklet sig med Hast og i Tidens Aand. Kommunens Skolevæsen koster ca. *en og en halv Millioner Kroner om Aaret*, det vil med andre Ord sige, at hver sjette Krone, som indkommer ved Skat og andre af Byens Indtægter, anvendes til vort Skolevæsen; thi Indtægten er omkring 9 Millioner.

Til Sammenligning tjener, at Byen Chicago anvender 6 Millioner om Aaret, Ind-

byggerantallet er ca. $\frac{1}{2}$ Million, til sit Skolevæsen; som man heraf vil se, ofrer den amerikanske By forholdsvis mere, langt mere, mange Gange mere, end vi gør, paa Børnernes Opdragelse.

Saaledes handler det mest fremskredne Folk i Verden. Og det er ganske i sin Orden. Vi gør ikke nok. Men naar vi er videre end f. Eks. den italienske By *Neapel*, der kun ofrer 300,000 Kroner om Aaret paa sit Skolevæsen, og dog har samme Indbyggertal som Chicago, da tilkommer Æren heraf i første Række Borgmester Hansen.

Uforknytt og uførtroden har han kæmpet med al sin medfødte Auctoritet mod alle de mange smaatskaarne Repræsentanter i vort vise Raad, kæmpet for, at vi kan saa nogenlunde følge med paa dette vigtige Omraade, uden at vi paa nogen Maade er distancerede af ærede Naboer mod Nord, Syd og Øst.

Men der er en Sag, som vi beder den ærede Borgmester tage sig af med al sin Energi, og det er Indførelsen af *Madlavning* som *Skolefag* i ældste Pigeklasse saa vel i *Kommunens Friskole* som *Betalings-skole*.

Det trænger vi til. Hr. Borgmesteren har sikkert i England, hvor han har været, set disse Skolekøkkener i Virksomhed. Børnene lærer at lave Mad og lærer at sammensætte Spisesedler, som giver Legemet passende Kvanta af Fedt, Kulhydrater o. s. v. Noget, som mange, selv gode Køkkenmestre, ikke forstaar et Muk af, men som er nødvendigt for Bevarelsen af Velvære og Sundhed.

Hr. Borgmester Hansen modtog i sin Tid hin Kvindedeputation, der frembar Ønsket om denne Sags Gennemførelse, meget elskværdigt, men han mente ikke, at Tiden for denne Plans Realisation var kommen endnu.

Mon denne Tid da ikke skulde være kommen nu?

Eller skal man ogsaa om denne Sag skrive og tale en Snes Aar, førend man realiserer denne sunde og fornuftige og lidet bekostelige Plan.

Et Skolekøkken kan indrettes for 1,000 Kr. — der er adskillige Skatteydere, som enkeltvis betaler denne Sum i Skat om Aaret — og for Københavns Kommune er det kun en Bagatel at yde den Sum til dette Formaals Fremme.

Og hele Sagen gennemføres fra Hønsene flyver op og til de flyver ned — blot Hr. Borgmester H. N. Hansen vil.

Man begynder som Forsøg med et eneste Køkken, ganske smaat, saa kommer alle de andre, i alle Skoler over hele Landet, ganske af sig selv.

Nu har Hr. Borgmesteren Ordet.

Simon Hamber.

Samarbejde.

I en Artikel i dette Blads Nr. 42 om Redaktør Helene B. Temple forekommer følgende Ord af Frøken Temple:

„Jeg forespurgte paa forskellige Kontorer, om det kunde tillades mig at arbejde som Volontær; men alle Vegne blev jeg afvist, fordi jeg var Kvinde.“

Det var med stor Harme mod mit eget Køn og med levende Sympathi for Helene Temple, jeg læste disse Ord.

Men da jeg senere i samme Artikel traf paa følgende Ord af Frøkenen: „... Jeg maa endnu tilføje, at jeg som Kvinde hylder den Grundsætning kun at beskæftige Kvinder...“, maatte jeg uvilkaarlig spørge mig selv: Skal dette være en Hævn imod Mandkønnet? — Eller kan nogen oplyst Kvinde, der selv har følt Trykket af Tilside-sættelsen fra Mandens Side, tro, at den dybere Forstaaelse mellem Kønnene, som er en Grundbetingelse for Ligestillingen, fremmes ved at udelukke Mændene fra Samarbejdet? —